

KURIER Wileński

SOBOTA 29 WRZESNIA 1990 R.

Nr 204 (11455)

O PRENUMERACIE-91,
NASZYM DZIENNIKU I CZYTELNIKACH

„Byłby to błąd nie do naprawienia...”

„Polacy powinni zaprenumerować swoją gazetę, „Kurier Wileński”. Ostatnio jest naprawdę ciekawo. Osobiście w „K. W.” lubię czytać artykuły dotyczące spraw Polaków, historii Wilna, na tematy szkolnictwa, publikacje z życia Wileńszczyzny.

Nie mamy prawa zaprzepścić jedynej codziennej polskiej gazety, byłby to błąd nie do naprawienia. Wierzę, że „K. W.” nadal będzie się ukazywać. Zwracam się do wszystkich, którym droga jest polskość, którym drogi jest nasz kraj, by przyczynili się do skuteczności akcji prenumeraty. Nieraz stawia się zarzut, że gazeta zbyt dużo miejsca udziela sprawom litewskim. Ale przecież musimy uświadomić sobie, że i te sprawy należy poruszać.

Miałbym natomiast niektóre zastrzeżenia co do strony ostatniej. Niektórzy w domu czytają jedynie „Kurier Wileński”, dlatego też należałoby chociażby raz tygodniowo podawać repertuar teatrów wileńskich. Należy też informować zawczasu o otwierających się wystawach.

Powinniśmy się szczyć, że „K. W.” czytają ludzie różnych narodowości, o czym świadczy lista do redakcji. Uważam, iż należy odróżnić kawkę poprawnej polszczyzny. Każdy Polak musi znać język ojczysty i starać się go doskonalić. Wiem, że język polski pragną też poznać lepiej ludzie innych narodowości. Teraz nie brak okazji uczenia się polskiego. Można oglądać Telewizję Polską, czytać nasze polskojęzyczne wydania „Masywny Wileński”, „Znad Wilni”, „Nasza Gazeta”. Szkoda, że nie otrzymujemy pism z Polski.

Z treści publikacji wnioskuję, że w „K. W.” pracują ludzie kompetentni, zdolni, oddani sprawie polskości. My, Czytelnicy, w tak trudnym i odpowiedzialnym momencie życia i działalności zespołu redakcyjnego naszego

dziennika powinniśmy wspierać go moralnie i finansowo. A temu może sprzyjać właśnie czynny udział w prenumeracie „Kuriera Wileńskiego”.

Tadeusz BORKOWSKI,
stały czytelnik „K. W.”

Wilno
P. S. Honorarium przekazuję na zaprenumerowanie „K. W.” starszej osobie samotnej.

Serduszkiem dziękujemy za budzące słowa poparcia oraz propozycje, które będziemy się starali uwzględnić. Otrzymujemy wiele listów dotyczących spraw prenumeraty.

„Moja propozycja nawiązuje nie tylko do „Kuriera Wileńskiego” — pisma „wileńska Krystyna BERDOWSKA. — W wielu tutejszych bibliotekach można wypożyczyć polskie książki, ale niestety w znajdujących się przy nich czytelniach nie da się znaleźć prasy polskiej (może nie we wszystkich, ale w czytelni biblioteki przy ul. Kalwaryjskiej nie ujrzyz są świecą). Czynnik zainteresowane w propagowaniu polskiej kultury powinny się zastosować o to, aby biblioteki zaprenumerowały „K. W.”, w ogóle coś z polskiej prasy, również tej wydawanej w Polsce. Gdyby zabrakło środków na ten cel, można urządzić zbiórkę wśród polskich czytelników. Zawsze wypadłoby to taniej, niż indywidualna prenumera. Bardzo proszę wziąć pod uwagę moją propozycję, która dotyczy także bibliotek znajdujących się na terenach innych republik, w miejscowościach zamieszkałych przez Polaków.”

Nic ująć, nie dodać. Propozycja jest, potrzebne są czyny. Zresztą, już mamy konkretne przykłady załatwienia zespołowej prenumeraty „K. W.” zaobnovany Klub Żołnierzy AK Ziemi Wileńskiej, ZM ZPL m. Wilna, Oddział ZPL im. Władysława Syrokomli, Klub Sportowy Po-

(Dokończenie na str. 2)

Żyjmy troskami Litwy

WILNO, 28 września. W Radzie Najwyższej Republiki Litewskiej przewodniczący rad rejonowych i kierownicy samorządów rejonowych spotkali się z przewodniczącym Rady Najwyższej Wytautasem Landsbergiem, sekretarzem Rady Ludwikiem Sabutisem, przewodniczącymi komisji ds. rolnych i samorządowych, odpowiedzialnymi pracownikami Rady Ministrów, ministrem rolnictwa i finansów. Omówiono rolę rad i samorządów w utrwaleniu państwowości Litwy, w realizacji ustaw i uchwał podjętych przez Radę Najwyższą.

Przed organami rad rejonowych i ich władzą wykonawczą, stwierdzili dyskusyjnie, powstaje aktualnie wiele złożonych zagadnień. Do ich kompetencji z należytą wyjątkami przekazano wszystkie zadania pracy o znaczeniu lokalnym. Nie jest jednak całkowicie jasne, kto wznacza ich kierowników. Oto i taka sprawa: na razie bardzo trudno jest regulować działalność kierowników kołchozów, gdyż nie są oni wyznaczani, lecz wybierani przez zespoły rolników. Praktycznie samorządy zostały odsunięte od przydziałów zasobów materialnych.

— Żyjemy w czasach, gdy wszyscy uczymy się, gdy wyraża się wiele zdań w sprawie utrwalenia państwowości Litwy zwracając się do przedstawicieli władz lokalnych podkreślili Wytautas Landsbergis. Mamy wiele problemów wewnętrznych i trudności, ale jednocześnie powinniśmy zrozumieć, że teraz nastąpił decydujący moment, gdy musimy obronić prawo do posiadania swego państwa. Cóż zrobić? Napotykać wielką, niebezpieczną, ale zewnętrzną z obcą i niebezpieczną dla nas ideologią, której inaczej nie można nazwać jak ideologią ekspansji. To właśnie tkwi podstawowa kwestia, widzimy wszak, jak usiłuje się podzielić ludność Litwy, nastawiając lokalne przeciwko rządowi, rząd przeciwko parlamentowi. Mimo to powinniśmy orientować się na zachodnią demokrację. Zdarzało się i zdarza, że ludność i my w tej liczbie, idziemy stawiając pierwsze kroki nieznanym drogą. Możemy pokonać, ale nie możemy się zrazić. Należy, dobitnie widzimy, jak niektórzy usiłują nas tak popchnąć, abyśmy upadli i się pobieli. Samorządy są najbliższymi ludzi i one właśnie muszą wiedzieć, co nurtuje ludzi. Muszą one rozstrzygać wszystkie związane z tym sprawy.

Spotkanie przedstawicieli Rady Najwyższej i rad rejonowych i ich samorządów, jak wyraził życzenie obie strony, będą zwoływane raz miesięcznie.

(ELTA)

Delegacja litewska w Tallinnie

TALLINN, 28 września. Delegacja rządowa Republiki Litewskiej pod kierownictwem premiera Kazimierza Prunskiene na przyjeździe do Tallinna. Na lotnisku tu delegację spotkali przewodniczący radu Republiki Estońskiej Edgar Savisaar, inni członkowie radu.

Delegacja rządowa Litwy bierze udział w rozpoczętej tu naradzie kierowników i ich przedstawicieli rad rejonów krajów bałtyckich, Federacji Rosyjskiej, Białorusi, Tadżykistanu, Kirgizji, Mordowii, Armenii. Na naradę przybyła także delegacja Leningradzkiej Rady Miejskiej.

Na porannym posiedzeniu przewodniczący radu Republiki Estońskiej Edgar Savisaar, przewodniczący Rady Ministrów Republiki Litewskiej

Iwar Guodmanis i inni. Stanowisko radu Republiki Litewskiej w kwestiach rozszerzenia bezpośrednich więzi ekonomicznych, dwustronnej i wielostronnej współpracy ekonomicznej wyraża premier Republiki Litewskiej K. Prunskiene. Podkreśliła ona, że kształtowanie rynków regionalnych i zawarcie umów ekonomicznych w dzisiejszej wciąż pogarszającej się sytuacji jest niezwykle ważne dla stabilizacji gospodarki. W tej płaszczyźnie donosiła rolę odgrywa stworzenie rynku bałtyckiego, podkreśliła ona.

Tego samego dnia rządowa delegacja Republiki Litewskiej powróciła do Wilna.

(ELTA)

NA ZDJĘCIU: delegacja Litwy podczas posiedzenia.

Fot. ELTA

KONSULTACJE DELEGACJI

28 września w Radzie Najwyższej Republiki Litewskiej odbyły się konsultacje przedstawicieli delegacji Litwy, Litwy i Estonii, których parlamenty ich republik upoważnili do prowadzenia rozmów z RFRR i ZSRR. Na konsultacjach Litwę reprezentował zastępca przewodniczącego Rady Najwyższej republiki A. Krastinis, Litwę — zastępca pre-

wodniczącego Rady Najwyższej Litwy Cz. Stankiewiczus, Estonię — minister bez teki E. Limpas. Omówiono powstałą sytuację w przygotowaniu do podpisania umowy politycznej trzech państw bałtyckich z Rosją i Związkiem Radzieckim. Po zakończeniu konsultacji uchwalono zostanie wspólny komunikat.

„Baltija” — ELTA

Aktualne pytanie: odpowiedzi udziela premier

Czy dziś można skonstatować kryzys rządu litewskiego, czy już czas, by wyrazić mu wotum nieufności? Te myśli pobudza rozwój na spotkaniu deputowanych do samorządu Kowna z członkami rządu, na zjeździe popieranych przez Sejudy deputowanych do samorządów. Na razie mieszkańcy Litwy nie ulegli temu typu wezwaniom. Na pytanie to odpowiada premier Kazimiera PRUNSKIENE:

— Wyrazić mieli, że, rzekomo rząd przeżywa kryzys, próbują przedstawić strukturę rządu jako wcale nie działającą, członków rządu — jako komunikujących, jako byłą nomenklaturę. Tymczasem działalność rządu można ocenić nawet nie poprzez prace, a cykl pracy, kierunki w dążeniu do konkretnego celu — ugruntowania niepodległości Republiki Litewskiej; — to przygotowanie programu rządowego — reformy gospodarczej, rekonstrukcji gospodarki Litwy i programu polityki zagranicznej. Praca ta dobiega już końca — projekt reformy gospodarczej opublikowano do dyskusji społecznej, a przygot-

wane przez rząd projekty ustaw kolejno wędrują do parlamentu. Z chwilą, gdy parlament uchwali brakujące ustawy, co najrychlej rozpocznie się prywatyzacja. Już przygotowano i niebawem opublikuje się program rekonstrukcji gałęzi gospodarki Litwy, zostaną nakreślone kierunki polityki zagranicznej, uwzględniającej strategię reform i nowych stosunków z ZSRR; — to przygotowanie i realizowanie projektów ustaw regulujących całokształt życia społecznego oraz mechanizmów ich wcielania w życie;

— są to konkretne działania w dążeniu do przejęcia w swe ręce bardzo zintegrowanej z go-

spodarką ZSRR ekonomiką Litwy, przygotowanie i podpisanie umów gospodarczych i handlowych z innymi państwami w celu zapewnienia dostarczenia potrzebnych Litwie produktów na okres zimowy i rok następny; — jest to zagołowanie i stabilizacja nieuchronnie pogarszającej się sytuacji gospodarczej, przygotowanie jednocześnie ekonomiki Litwy do reformy, utrzymania porządku w republice; — wszak, również dotychczasowe kraje Europy Środkowej, których część już przekroczyła granicę krytyczną i Związek Radziecki oraz jego republik, gdzie procesy życia społecznego dopiero gonia za naszymi, dowodzi, że stając się samodzielnymi, czasowe pogorszenie życia społecznego jest zjawiskiem obiektywnym. Chociaż jeszcze nie jesteśmy całkowicie samodzielnymi, rząd Litwy, moim

(Dokończenie na str. 2)

ZG ZPL POPARŁ IDEĘ TWORZENIA POLSKIEJ JEDNOSTKI NARODOWOŚCIOWEJ W SKŁADZIE LITWY

27 września br. Zarząd Główny ZPL zebrał się w składzie dostatecznym do przyjęcia prawomocnej decyzji. Główną kwestią była sprawa ustosunkowania się ZG do idei tworzenia w granicach zwartego skłupiska Polaków jednostki narodowościowo-terytorialnej.

Po dłuższym przedyskutowaniu i rozpatrzeniu różnorodnych pro-

porczy, członkowie Zarządu przejawiają większość głosów poparli ideę tworzenia polskiej jednostki narodowościowej w składzie Litwy. Kwestia ta ma być też rozstrzygnięta na zjeździe deputowanych z Wileńszczyzny 6 października w Biejszyskach.

Teresa ANDRZEJEWSKA,
członek Zarządu
Głównego ZPL

O PUBLIKACJI W „MAZIOJ LITUETU”

W numerze 38 tygodnika kłajpedzkiego „Mazioj Lietuva” z 1990 roku w formie odnośnej anonimowej ogłoszona została publikacja „Zbudź się, Litwinie!” jej treść godzi w honor i godność ludzkiej grupy deputowanych do Rady Najwyższej, można się w niej dopatrzyć również elementów podżegania do wrażliwości narodowych.

Opierając się na Ustawie o prasie i innych środkach masowego przekazu, artykuły 6 i 32, oraz uwzględniając obowiązki nie Wydziału Informacji Rady Najwyższej w sprawie tej publikacji, uzasadniamy, że jeżeli powtórzą się podobne przypadki, to wydawanie tygodnika „Mazioj Lietuva” zostanie wstrzymane.

Zarząd Kontroll
Prasowej przy MSW

